

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 29 maja 2024 r.

Wydział Kontroli
PS-II.431.2.5.2024

Szanowny Pan
Łukasz Balczun
Wójt Gminy Dubeninki
ul. Dębowa 27
19-504 Dubeninki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Dubeninki (ul. Dębowa 27, 19-504 Dubeninki, REGON: 000534084; NIP: 848-11-49-296).

W czasie prowadzenia kontroli, a także w okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Dubeninki pełniła **Pani Barbara Woźniak** (wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 marca 2023 r. do pełnienia funkcji Wójta Gminy Dubeninki do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego wójta)

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 8 i 85)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Paulina Sigiel – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Ełku;

- legitymacja służbowa nr 41/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 29 marca 2024 roku nr FK-IV.0030.244.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Urzędzie Gminy Dubeninki.

(dowód: akta kontroli: 5)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 17 kwietnia 2024 roku do 24 kwietnia 2024 roku. Odnotowano ją - pod pozycją 1/2024 – w książce kontroli zewnętrznych prowadzonych w Urzędzie Gminy w Dubeninkach.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 8)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w czasie wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera. Upoważnienie do kontroli zostało przesłane przez E-PUAP przed rozpoczęciem kontroli. W czasie wideokonferencji poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.2.5.2024.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- okres objęty kontrolą

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Dubeninkach – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2022 roku oraz kwartał I, II i III 2023 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

- a) W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **129 389 zł (317 świadczeń)**.
- b) Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) - wynosiła **53 569,03 zł**, co stanowiło **41,40 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
- c) Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2023 roku – wynosiło **1 280 708 zł**.
- d) Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
  - w IV kwartale 2022 roku: **4 421,50 zł**,
  - w okresie I, II i III kwartału 2023 roku: **8 473,89 zł**.

Organ właściwy jednostki kontrolowanej - z uzyskanego dochodu (w trybie art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) w okresie IV kwartału 2022 roku na realizację zadań w rozdziale 85502 przeznaczył kwotę **153,00 zł**, natomiast w I, II i III kwartale 2023 roku przeznaczył na ten cel kwotę w wysokości **254,00 zł**.

(dowód: akta kontroli: 20.1-20.3, 20.4 str. 5)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Dubeninki liczy około 2 755 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Dubeninki.

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień przez Wójta Gminy Dubeninki zadania te realizuje bezpośrednio Urząd Gminy.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Urząd Gminy wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego Uchwałą nr XXXIII/253/18 Rady Gminy Dubeninki z dnia 20 września 2018 r. w sprawie Statutu Gminy Dubeninki (statut zmieniono raz w 2019 r.).

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut określał, że Gmina wykonuje min. zadania zleczone z zakresu administracji rządowej (§ 5 pkt 2).

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania Urzędu Gminy Dubeninki – na dzień rozpoczęcia kontroli – określał Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Dubeninki stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 54/2014 r. Wójta Gminy Dubeninki z dnia 8 września 2014 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Dubeninki (regulamin zmieniono siedmiokrotnie – ostatni raz w 2023 r.)

Analiza Regulaminu Organizacyjnego wykazała, że był on aktualny w zakresie kontrolowanych zadań.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 13-80)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

Kontrolowane zadania realizował jeden pracownik zatrudniony na stanowisku podinspektora - zadania te realizowane były w 0,10 etatu. Pracownik podlegał bezpośrednio Sekretarzowi Gminy Dubeninki. Zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych.

W dniu rozpoczęcia kontroli pracownik zajmujący się, między innymi, realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności.

W 2022 r. pracownik wykonujący zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów uczestniczył w szkoleniu mającym wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał sporządzony wykaz podpisany przez Wójta Gminy oraz okazany kontrolerowi certyfikat.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 9, 81-84, 86)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Urząd Gminy Dubeninki ma swoją siedzibę w jednopiętrowym budynku przy ul. Dębowej 27. Budynek nie jest pozbawiony barier architektonicznych (osoby niepełnosprawne obsługiwane są na parterze budynku). Zadania związane z funduszem alimentacyjnym realizowane są w jednym pomieszczeniu o powierzchni ok. 24 m² (pokój dzielony jest z osobą obsługującą Urząd Stanu Cywilnego). Stanowisko pracy jest wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W pokoju

pracownika funduszu alimentacyjnego wyznaczone jest miejsce dla interesantów umożliwiające wypełnianie dokumentów.

Z pisemnej informacji wynika, że wywiady przeprowadzane są w siedzibie Urzędu Gminy w Sali Ślubów. Wywiady przeprowadzane są z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych oraz zachowaniem poufności tj. bez obecności osób trzecich.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 8 i 11)

Podczas czynności kontrolnych przesłano kontrolerowi umowę potwierdzającą wykupienie licencji na oprogramowanie Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie do obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustalono, że pracownik merytoryczny posługiwał się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 97-90)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 2160) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych, informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do pięciu biur tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A (KRD BIG) – od 4 marca 2013 r.
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBIG) – od 16 grudnia 2015 r.
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF BIG) – od 1 grudnia 2015 r.
4. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. (BIG InfoMonitor)- od 8 grudnia 2015 r.
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych (KIDT) – od 24 lutego 2016 r. do 31 stycznia 2023 r. Biuro zawiesiło działalność od 1 lutego 2023 r.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 12)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji podpisanej przez Wójta Gminy Dubeninki wynika , że w okresie objętym kontrolą Urząd Gminy nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Urząd Gminy Dubeninki prowadził:

- **17 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzje przyznające),

Nie prowadzono postępowań administracyjnych dotyczących odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Urząd Gminy Dubeninki prowadził:

- **1 postępowanie** administracyjne w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,

Natomiast, nie prowadzono postępowań administracyjnych w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 1 i 2)

W okresie objętym kontrolą Urząd Gminy Dubeninki podejmował działania wobec **22** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **7** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Dubeninki,
- **13** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy,
- **2** dłużników alimentacyjnych dla których nie można ustalić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 3 i 7)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu Gminy w Dubeninkach nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w trybie art. 3 ust. 1, nie wpłynęły też żadne wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Dubeninki nie złożono :

- a) wniosków w trybie art. 30 ust. 2 dotyczących umorzenia dłużnikowi należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rozłożenia na raty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub świadczeń nienależnie pobranych.

- b) wniosków w sprawie odroczenia/rozłożenia na raty kwot zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nienależnie pobranych świadczeń.

Z informacji otrzymanych z Urzędu Gminy Dubeninki wynika, że Urząd przekazał informację do biur informacji gospodarczej wobec 55 dłużników.

(dowód: akta kontroli: 20.4 str. 4)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Urząd Gminy w Dubeninkach w okresie objętym kontrolą.

W trakcie trwania kontroli w dniu 23 kwietnia 2024 r. udzielono pracownikowi merytorycznemu instruktażu w zakresie aktualizacji pouczenia w wezwaniu dłużnika na wywiad oraz o konieczności uzupełniania wywiadów alimentacyjnych o dokumenty potwierdzające faktyczne kwoty przekazywane komornikowi i/lub faktyczne kwoty zajęć komorniczych.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **8 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **8** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **7** spraw w których prowadzono **7 postępowań** administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1 sprawa** w której prowadzono **1 postępowanie** administracyjne zakończone wydaniem decyzji uznającej dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się o zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 16, 19)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących **10** dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Dubeninki;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli 17-18)

VII. Ustalone uchybienia:

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **Uchybienie nie mające wpływu na kontrolowaną działalność:**

1/ W 1 przypadku, co stanowiło ok. 5,55 % ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (18) przy ustalaniu uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego - przy obliczaniu dochodu rodziny błędnie ustalono wysokość dochodu uzyskanego, jednego z członków rodziny. Do dochodu nie doliczono kwot przekazanych wierzycielce przez Komornika. Po właściwym przeliczeniu dochodu – rodzina wciąż spełniała kryteria do przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Dotyczy decyzji: IGP.8320.5.1.2022/2023

(dowód: akta kontroli: 19 i 20.4 str. 94)

Skutki ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

2/ W 1 przypadku, co stanowiło 5,55 % ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (18) dotyczących uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych brak było złożenia zapytania do CEPiK czy dłużnik uznany za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych posiada uprawnienia do kierowania pojazdami.

Dotyczy decyzji: IGP.8321.14.9.2023

(dowód: akta kontroli: 16 i 20.4 str. 91-93)

Skutek ustalonych uchybień:

Brak zapytania do CEPiK uniemożliwia ewentualne złożenie wniosku do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi – co uniemożliwia przeprowadzenie pełnego postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego uznanego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Wójta Gminy Dubeninki nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

- 1/ Właściwe wyliczanie dochodu rodziny - zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- 2/ Obligatoryjnie zapytanie do CEPIK czy dłużnik posiada uprawnienia do kierowania pojazdami wobec każdego dłużnika uznanego prawomocną decyzją za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Proszę Pana o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
*Radosław Król***